

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou v právní věci

žalobkyně: **M. Š.**
zastoupena Mgr. Petrou Benkovou, advokátkou
se sídlem Dukelská 15, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2023, č. j. KUKHK-43009/DS/2022-3/Er,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Trutnov (dále též jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 7. 11. 2022, č. j. MUTN 108856/2022. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), který spáchala v nedbalosti porušením § 4 písm. a) zákona o silničním provozu tím, že dne 9. 2. 2022 ve 12:00 h. v obci Trutnov – Babí, na silnici č. II/300 poblíž domu č. p. XA, se jako řidička osobního motorového vozidla značky Peugeot, RZ, nechovala ohleduplně a ukázněně a své chování nepřizpůsobila stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám a situaci v provozu na pozemní komunikaci. Při předjíždění nákladního vozidla značky Mercedes Benz, RZ, došlo k nárazu pravé boční strany vozidla Peugeot s levou boční stranou vozidla Mercedes Benz. Tímto nárazem došlo k vyjetí vozidla Peugeot mimo pozemní komunikaci vlevo, kde zůstalo vozidlo stát. Při dopravní nehodě nedošlo ke zranění osob.

2. Za uvedený přestupek byl žalobkyni uložen správní trest pokuty ve výši 1 500 Kč. Současně byla žalobkyni uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Žalobní argumentace

3. Žalobkyně se domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí, jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobní námitky rozdělila do následujících okruhů:

Nesprávné právní posouzení – překážka provozu na pozemních komunikacích

5. Žalobkyně nejprve citovala pasáž z napadeného rozhodnutí: *„Již z popisu oznámení a kvalifikace přestupku orgánu PČR nevyplyvá skutečnost, že by řidič nákladního vozidla porušil povinnost řidiče tím, že by nepoužil směrová světla k vybočení vlevo, lze tedy usoudit, že nepovažoval strom za překážku v silničním provozu. Rovněž z pořízené fotodokumentace /snímek č. 1 a 2/ lze jednoznačně dovodit, že vzrostlý strom se nachází mimo pozemní komunikaci, až za sněhovou bariérou na pravé straně, pouze je lehce nakloněn k pozemní komunikaci, což netvoří překážku v silničním provozu. (...) Řidič tedy neměl žádný důvod použít směrová světla vlevo, neboť nic neobjížděl.“* S tímto závěrem se žalobkyně neztotožnila, neboť má za to, že strom vzrostlý na krajnici svou blízkostí u pozemní komunikace a svým vzrůstem a náklonem spadá pod definici překážky provozu na pozemních komunikacích dle ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu, dle kterého *“překážka provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace.“* Ze znění uvedeného ustanovení dle ní vyplývá, že nastíněný výčet je toliko demonstrativní. Překážkou je dle žalobkyně tedy vše, co může ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například i vzrostlý strom, který svým vzrůstem a náklonem zasahuje do jízdního pruhu takovým způsobem, že jsou řidiči nákladních vozidel nuceni se tomuto stromu vyhýbat a vyjíždět ze svého pruhu. Poukázala přitom na skutečnost, že sám řidič nákladního vozidla do úředního záznamu uvedl že *„po projetí levotočivé zatáčky již začal vyjíždět z obce Babí. Po pravé straně komunikace se zde nacházel vzrostlý strom, a proto ještě trochu vybočil vlevo“.* Z tohoto vyjádření dle ní zcela jasně vyplývá, že řidič nákladního automobilu považoval strom za překážku, která mu bránila v pokračování v přímém směru, a byl nucen ji objíždět.
6. K tomu dodala, že i správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí uvedl: *„Nelze očekávat, že řidič nákladního vozidla s korbou pojedje v místě, kde do výše přes 3 m zasahují*

větve, ve stejné dráze při pravém okraji vozovky jako osobní automobil.“ Správní orgán tedy došel k závěru, že tyto větve zasahují do prostoru nad pozemní komunikací takovým způsobem, že řidič nákladního vozidla musel změnit dráhu své jízdy tak, aby tyto větve objel. I přes toto zjištění a dílčí závěr však správní orgán prvního stupně ani žalovaný nedošli k závěru, že by tyto větve tvořily překážku provozu na pozemních komunikacích.

7. Kromě výše uvedeného žalobkyně poukázala na ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), podle kterého platí: *„Na vozovkách, dopravních ostrůvcích a krajnicích dálnice, silnice, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace mohou být umístěny pouze dopravní značky a zařízení kromě zábradlí, zrcadel a blásek; ostatní předměty tvoří pevnou překážku.*“ Ve smyslu zákona o pozemních komunikacích je tedy jakýkoliv strom stojící na krajnici silnice pevnou překážkou. Žalobkyně nevidí důvod pro to, aby strom, který nejenom že stojí na krajnici silnice, ale svým náklonem dokonce zasahuje do prostoru nad pozemní komunikací, jak bylo popsáno výše a jak vyplývá z fotografické dokumentace, byl považován za pevnou překážku, avšak zároveň nebyl překážkou provozu na pozemní komunikaci.
8. Vzhledem ke všemu výše uvedenému je žalobkyně přesvědčena, že předmětný strom měl být posouzen jako překážka v provozu na pozemních komunikacích.

Nedostatečné zjištění skutkového stavu

9. Pokud by žalovaný došel k závěru, že předmětný strom představuje překážku v provozu na pozemních komunikacích, musel by také zjišťovat, zda řidič nákladního vozidla splnil všechny své povinnosti dle ustanovení § 16 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Dle tohoto ustanovení platí následující: *„Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.*“ Žalobkyně je přesvědčena, že řidič nákladního vozidla tyto své zákonné povinnosti nesplnil, neboť před započítím svého manévru nedal včas znamení o změně směru jízdy. Žalobkyně tedy odmítá jakékoli své pochybení při předjížděcím manévru.
10. K prokázání výše uvedené skutečnosti navrhla žalobkyně ve správním řízení provedení výslechu dvou svědků – řidiče nákladního automobilu Mercedes a pana T. H., který jel svým vozem za žalobkyní. Ani jeden ze svědků vyslechnut nebyl, neboť správní orgány došly k závěru, že tyto výsledky by do věci nepřinesly žádné nové skutečnosti. S tím žalobkyně nesouhlasí. Má za to, že bylo povinností řidiče nákladního automobilu chovat se v souladu s ustanovením § 16 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Výsledkem řídiče nákladního automobilu mohl správní orgán zjistit, zda se tento vůbec přesvědčil, že svým manévrem nemůže ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích a případně i jakým způsobem tak učinil. Výsledkem řídiče nákladního automobilu a svědka H. mohl správní orgán zjistit, zda řidič nákladního automobilu dával znamení o změně směru jízdy. Žalobkyně je přesvědčena, že právě reprodukce toho, co svědek během nehodového děje (a bezprostředně před ním) vnímal vlastními smysly je hlavní úlohou svědka v přestupkovém řízení.

Nesprávné právní posouzení – znamení o změně směru jízdy

11. I v případě, že by předmětný strom neměl představovat překážku v provozu na pozemních komunikacích, má žalobkyně za to, že dopravní nehoda byla způsobena pochybením řidiče nákladního vozidla, který porušil ustanovení § 30 odst. 1, 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Dle odst. 1 výše tohoto ustanovení platí: „Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních také vždy při změně směru jízdy, vybočování z něho, nebo jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.“ Dle odst. 2 pak platí: „Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat včas před započetím jízdního úkonu s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích, zejména na řidiče jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.“
12. S ohledem na skutečnost, že se jezdí na pozemních komunikacích vpravo a místo řidiče je v naprosté většině vozidel vlevo, vždy zůstane alespoň část pozemní komunikace (zejména po pravé straně vozovky), kterou řidič jedoucí za nákladním vozidlem nemůže ani při vynaložení veškerého možného úsilí vidět. Řidiči jedoucí za nákladními vozidly tedy vzhledem k jejich nemohou vidět vše, co se před nákladními vozidly děje. Proto by řidiči těchto nákladních vozidel měli dodržovat výše uvedené ustanovení a chovat se při řízení tak, aby byla zachována bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
13. Vzhledem ke skutečnosti, že řidič nákladního vozidla měl ze své pozice dostatečný výhled a musel vidět včas předmětný strom, bylo dle žalobkyně na místě, aby před započetím tohoto manévru, kterým zároveň vybočil ze svého jízdního pruhu, dal dostatečně včas znamení o změně směru jízdy a tím upozornil řidiče jedoucí ve vozidlech za ním na tento manévr.
14. Žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí i prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Současně požadovala zavázat žalovaného k úhradě nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření především odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, zopakoval, co je žalobkyni kladeno za vinu, dále zrekapituloval obsah správního spisu a průběh správního řízení.
16. Zopakoval, že nedospěl k závěru, že by řidič nákladního vozidla porušil povinnost řidiče tím, že nepoužil směrová světla k vybočení vlevo. Z pořízené fotodokumentace dovodil, že vzrostlý strom se nachází mimo pozemní komunikaci, a to až za sněhovou bariérou na pravé straně, pouze je lehce nakloněn k pozemní komunikaci, což netvoří překážku v silničním provozu. Řidič tedy neměl důvod použít směrová světla vlevo, neboť nic neobjížděl, nepovažoval strom za překážku v silničním provozu. Řidič nákladního vozidla při jízdě kopíroval aktuální tvar pozemní komunikace, na jejíž krajnici se nacházely vrstvy sněhu, které částečně překrývaly vodorovné dopravní značení označující krajnici vozidla a neumožňovaly řidičům jet co nejbližší při pravém okraji vozovky, což je ve shodě s výpovědí žalobkyně. Ta uvedla, že nákladní vozidlo jelo celé Babí uprostřed vozovky a nedalo se předjet. V místě, kde k nehodě došlo, není silnice č. II/300 označena podélnou čarou, která slouží k oddělení jízdních pruhů. V místě, kde došlo ke střetu vozidel, se pozemní komunikace zužuje, na krajnici se nacházela vrstva sněhu, krajnice pozemní komunikace vlevo není zcela zpevněná a je mírně nakloněná k

silničnímu příkopu, to vše bylo třeba vyhodnotit předtím, než žalobkyně zahájila manévr předjíždění.

17. Připomněl, že v protokolu o nehodě v silničním provozu je v kolonce Ohledání místa dopravní nehody uvedeno, že v místě dopravní nehody je pozemní komunikace zúžena na 4,7 m a dále se rozšiřuje na 5,2 m, komunikace ve směru ohledání stoupá, po levé straně komunikace se nachází silniční příkop. Po pravé straně komunikace se nacházel sněhový mantinel. V rámci řízení o přestupku si správní orgán prvního stupně z důvodu řádného posouzení věci vygeneroval z registru vozidel informace o šířce zúčastněných vozidel. Z karty vozidla Peugeot žalobkyně byla zjištěna šířka vozidla 1811 mm. Z karty předjížděného nákladního vozidla Mercedes Benz byla zjištěna šířka vozidla 2550 mm. Na základě dokumentace Policie České republiky z místa, kde došlo ke střetu vozidel, je komunikace široká 4700 mm. Při sečtení šířek obou vozidel došel správní orgán k číslu 4361 mm. Toto číslo odečetl od šíře pozemní komunikace - 4700 mm a vyšlo výsledné číslo 33,9 cm, což vzdálenost bočního odstupu od nákladního vozidla, a to za situace, že by se řidič nákladního vozidla nacházel pravými koly na samé krajnici pozemní komunikace, což v daném případě, kdy se na pravé části nacházel sněhový mantinel, nebylo reálně možné. Na základě výše uvedeného se žalovaný ztotožnil s názorem správního orgánu prvního stupně, že za daných okolností bylo místo pro předjíždění nákladního vozidla těchto rozměrů a poměrů komunikace zvoleno nevhodně. Žalobkyně byla povinna jako účastník silničního provozu vyhodnotit všechny okolnosti před započítáním předjíždění, kdy jednou ze základních podmínek je vhodně zvolit místo pro takový manévr, tj. přehlednost úseku, šíři komunikace a její stav, rychlost předjížděného vozidla apod.
18. Žalovaný má za to, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným skutečnostem. Navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Jednání soudu

19. Při jednání soudu konaném dne 13. 7. 2023 zástupkyně žalobkyně podrobně zopakovala znění žaloby.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.), přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

21. Z obsahu předloženého správního spisu vyplynulo, že správní orgán prvního stupně obdržel od Policie České republiky oznámení přestupku ze dne 8. 3. 2022. V něm bylo uvedeno, že dne 9. 2. 2022 v 12 hodin došlo v obci Trutnov – Babí, na silnici č. II/300 poblíž domu č. p. XA k dopravní nehodě nákladního vozidla značky Mercedes Benz a osobního motorového vozidla značky Peugeot. K dopravní nehodě dle oznámení přestupku mělo dojít tak, že řidič předjížděného nákladního vozidla bránil vozidlu Peugeot v předjíždění, a to tak, že začal objíždět překážku pravého okraje komunikace ve

chvíli, kdy byl vozem Peugeot předjížděn. Následně vybočil vlevo od pravého okraje komunikace a narazil levou boční částí do pravé boční části vozidla Peugeot. Vozidlo Peugeot poté vyjelo vlevo mimo komunikaci do silničního příkopu. Dechová zkouška obou řidičů byla negativní, ke zranění osob nedošlo. Technická závada jako příčina dopravní nehody nebyla zjištěna. Jako podezřelý ze spáchání přestupku byl uveden řidič nákladního vozidla M. K., který měl porušit ustanovení § 17 odst. 4 zákona o silničním provozu a tím spáchat přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.

22. Přílohou oznámení přestupku je protokol o nehodě v silničním provozu, ve kterém je v části „obhledání místa dopravní nehody“ mimo jiné uvedeno: *„Jedná se o přímý úsek komunikace po projetí levotočivé zatáčky silnice č. II/300 v obci Trutnov-Babí, okr. Trutnov. Místo dopravní nehody je ohledáno ve směru jízdy vozidel, a to směrem na obec Žacléř. (...) Komunikace je v místě dopravní nehody vlivem vpravo stojícího vzrostlého stromu zúžena na 4,7 m a dále se rozšiřuje na 5,2 m. Komunikace ve směru ohledání stoupá. Povrch komunikace je tvořen živíci. Povrch je v dobrém stavu. V době ohledání je povrch mokrý. Přehlednost je v daném místě dopravní nehody dobrá, rozhledové poměry jsou dobré, viditelnost je dobrá. Po levé straně komunikace se nachází silniční příkop. Po pravé straně komunikace se nachází sněhový mantinel. V místě dopravní nehody se nachází vodorovné dopravní značení č. V 4 (vodící čára) a svislé dopravní značení č. IZ 4b (konec obce). Hustota provozu je vzhledem ke komunikaci a její obslužnosti na stupni č. 1. Světelná signalizace se v místě dopravní nehody nenachází. Rychlost jízdy není v místě dopravní nehody omezena dopravním značením a vyplývá z pravidel silničního provozu.“*
23. Dále správní spis obsahuje úřední záznamy Policie České republiky o vysvětlení, které podali účastníci dopravní nehody – pan M. K. a žalobkyně. Pan K. uvedl, že když se svým nákladním vozem projížděl obcí Babí, jel asi 20 až 30 cm od pravého okraje, aby držel odstup od stromů, které se nachází po pravém okraji komunikace. Po projetí levotočivé zatáčky začal vyjíždět z obce Babí, po pravé straně se zde nacházel vzrostlý strom, proto ještě trochu vybočil vlevo. Poté se podíval do levého zpětného zrcátka a viděl, jak v silničním příkopu je havarované vozidlo. Z něj vystoupila žena (žalobkyně), která mu řekla, že ji vytlačil při předjíždění. K dopravní nehodě pan K. uvedl, že žádné vozidlo, které by jej předjíždělo, v levém zpětném zrcátku neviděl. Hlídal si pravou stranu a odstup od stromů. Nezaznamenal ani žádný střet. Žalobkyně uvedla, že když projížděla obcí Babí, jelo před ní nákladní vozidlo. Po projetí levotočivé zatáčky se blížil konec obce Babí a rozhodla se, že nákladní vozidlo předjede. Když byla zhruba v půlce délky nákladního vozidla, tak toto vozidlo náhle vybočilo vlevo. Došlo ke střetu, kdy nákladní vozidlo narazilo levou boční částí do její pravé přední boční části a ona vlivem nárazu havarovala mimo komunikaci.
24. Správní spis dále obsahuje fotodokumentaci místa nehody a havarovaných vozidel (celkem 29 fotografií).
25. Usnesením ze dne 9. 5. 2022, č. j. MUTN 47061/2022, správní orgán prvního stupně rozhodl, že řízení o přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit pan M. K., se odkládá. Uvedl, že po prostudování spisového materiálu došel k závěru, že příčinou dopravní nehody nebylo to, že by řidič předjížděného vozidla zvyšoval rychlost nebo jinak bránil předjetí vozidla tak, jak vyplývalo z oznámení přestupku.

26. Příkazem ze dne 18. 5. 2022, č. j. MUTN 47067/2022, správní orgán prvního stupně uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měla dopustit porušením § 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Proti příkazu žalobkyně podala odpor a správní orgán prvního stupně pokračoval v řízení.
27. Během ústního jednání dne 21. 6. 2022 žalobkyně uvedla, že nesouhlasí s tím, že by někoho omezila nebo ohrozila v dopravě. Celou obcí Babí jela za nákladním vozidlem rychlostí 40 km/h. Za ní se utvořila kolona asi 6 aut. Celou dobu jela za nákladním vozidlem, které nebylo možné předjet, neboť jelo uprostřed silnice, která neustále zatáčela. Místo nehody bylo přehledné, bez zatáčky, s dostatkem rozhledu. Když se blížil konec obce, tak po zohlednění všech faktorů začala předjíždět nákladní vozidlo, které nedávalo znamení, že by samo někoho předjíždělo. Neviděla překážku ani nic jiného, co by jí bránilo v předjetí, proto začala předjíždět. Jako příčinu nehody uvedla to, že řidič nákladního vozidla evidentně něco předjížděl, zřejmě strom. Předpokládá, že pokud řidič nákladního vozidla daný úsek zná, měl by dát znamení, že bude objíždět strom.
28. Rozhodnutím ze dne 27. 7. 2022, č. j. MUTN 72449/2002, správní orgán prvního stupně uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, který spáchala v nedbalosti porušením § 4 písm. a) téhož zákona. Toto rozhodnutí žalovaný k odvolání žalobkyně zrušil z důvodu, že ve výroku prvostupňového rozhodnutí nebyla uložena povinnost náhrady nákladů řízení.
29. Následně dne 7. 11. 2022 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým opět uznal žalobkyni vinnou z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, který spáchala v nedbalosti porušením § 4 písm. a) téhož zákona. Odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 16. 1. 2023 zamítl.

B. Právní závěry

30. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
31. Podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu platí, že fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.
32. Podle § 4 písm. a) obsaženého v hlavě II zákona o silničním provozu platí, že při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu.
33. Žalobkyně v první řadě namítala nesprávné právní posouzení věci ze strany žalovaného v tom smyslu, že nevyhodnotil strom vzrostlý na krajnici vozovky jako překážku provozu na pozemních komunikacích dle ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu.
34. Ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu demonstrativně stanoví, že překážkou provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost

nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace.

35. Z podkladů nacházejících se ve správním spise krajský soud zjistil, že v místě, kde došlo k dopravní nehodě předjíždějícího osobního automobilu žalobkyně a předjížděného nákladního vozidla, se ve směru jízdy vpravo nacházel vzrostlý strom, a to mimo pozemní komunikaci a až za sněhovou bariérou. Z pořízené fotodokumentace je zřejmé, že předmětný strom byl pouze lehce nakloněn směrem k vozovce, avšak nijak neohrožoval bezpečnost ani plynulost provozu na pozemní komunikaci. Proto strom nenaplňoval definici překážky na pozemní komunikaci dle ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu.
36. S tím není v rozporu výpověď řidiče nákladního vozidla, že *„po pravé straně komunikace se zde nacházel vzrostlý strom, a proto ještě trochu vybočil vlevo.“* Že se po pravé straně komunikace nacházel strom, je pravda. Stejně tak je pravdou, že řidič nákladního vozidla musel mírně vybočit vlevo, neboť komunikace v místě nehody byla zúžená. Řidič se tedy mírným vybočením vlevo nevyhýbal překážce, ale kopíroval tvar komunikace. Navíc vrstva sněhu, která se na krajnici vozovky nacházela, znemožňovala jet co nejbližší při pravém okraji vozovky. Uvedené přitom potvrzuje i výpověď žalobkyně při jednání před správním orgánem prvního stupně dne 21. 6. 2022, která sdělila, že celou obcí Babí jeela za nákladním vozidlem rychlostí 40 km/h, za ní se utvořila kolona asi 6 aut, přičemž předjet nákladní vozidlo nebylo možné, jelikož jelo uprostřed silnice.
37. Na to navazuje i odpověď na následující námitku žalobkyně, že žalovaný měl zjišťovat, zda řidič nákladního vozidla splnil všechny své povinnosti dle § 16 zákona o provozu na pozemních komunikacích a dal při objíždění stromu jako překážky znamení o změně směru jízdy: Vzhledem k tomu, že strom překážku na pozemní komunikaci nepředstavoval a řidič nákladního vozidla jej jako překážku neobjížděl, neměl důvod použít směrová světla vlevo. Soud opět připomíná, že strom se nacházel mimo vozovku na krajnici a za sněhovou bariérou. Vlivem přítomnosti stromu se komunikace na tomto místě zužuje, a řidič nákladního vozidla kopíroval její tvar. Kopírování tvaru vozovky nákladním vozidlem však nepředstavovalo žádné nebezpečí ve vztahu k vozidlům jedoucím za ním. Na uvedeném závěru by nic nezměnil ani výslech svou svědků, které během správního řízení žalobkyně navrhla. Žalobkyně se totiž snažila prokázat, že řidič nákladního vozidla před projetím kolem stromu nedával znamení o změně směru jízdy. Správní orgány obou stupňů však netvrdily, že by řidič nákladního vozidla znamení dával. Naopak pochybení žalobkyně spatřovaly v tom, že *„se nechovala ohleduplně a ukázněně a své chování nepřizpůsobila stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám a situaci v provozu na pozemní komunikaci“* při předjíždění nákladního vozidla v místě, kde byla pozemní komunikace zúžená, v čemž spatřovaly naplnění skutkové podstaty přestupku.
38. O tom, že žalobkyně pochybila, když se před zahájením manévru předjíždění dostatečně nepřesvědčila o situaci na pozemní komunikaci, zejména o její šířce, svědčí i argumenty, které sama přednesla. Na jedné straně žalobkyně tvrdila, že před zahájením předjíždění vyhodnotila všechny okolnosti z pohledu bezpečnosti. Na straně druhé pak tvrdila, že řidič nákladního vozidla před objetím stromu měl použít znamení o změně směru jízdy, protože žalobkyně za ním nemohla vidět vše, co se děje před nákladním vozidlem. Tyto argumenty jsou ve vzájemném rozporu. Pokud totiž žalobkyně neměla dostatečný

přehled o dopravní situaci před předjížděným vozidlem, znamená to, že před zahájením samotného předjíždění nemohla situaci vyhodnotit tak, aby byl uvedený manévr proveden bezpečně, což se ostatně následně potvrdilo, když došlo k dopravní nehodě. Před zahájením manévru předjíždění žalobkyně měla zohlednit skutečnost, že komunikace se v daném místě zužuje, dále šíří vozovky a jednotlivých vozidel a také to, že krajnice byla pokryta vrstvou sněhu. Jak správně uvedl žalovaný, předmětné místo bylo pro předjíždění nákladního vozidla vzhledem k poměrům komunikace zvoleno nevhodně. Přitom vhodně zvolené místo je jednou ze základních podmínek provedení úspěšného předjíždění. Sama žalobkyně uvedla, že nákladní vozidlo se dlouhou dobu nedalo předjet, neboť celou obcí Babí nejelo při pravém okraji vozovky, ale uprostřed silnice, která neustále zatačela. Již tato skutečnost přitom měla žalobkyni indikovat, že řidič nákladního vozidla se právě tímto stylem jízdy přizpůsoboval stavu a podmínkám pozemní komunikace a že pokus o jeho předjetí bude vysoce riskantní. Proto soud souhlasí i s argumentem žalovaného, že zákon o silničním provozu v § 17 odst. 5 písm. a) a c) stanoví, že řidič nesmí předjíždět, nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí, a jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích.

39. Soud rovněž považuje za nutné zdůraznit, že řidič nemá žádné automatické právo na předjetí vozidla před ním, a to ani kdyby šlo o jakkoli pomalu jedoucí nákladní vozidlo. V každém případě se předjíždějící řidič musí seznámit s dopravní situací, zejména se stavem vozovky a prostředím, což je logicky obtížné za velkorozměrným nákladním vozidlem na úzké komunikaci, po jejíchž stranách leží vysoká vrstva sněhu a roste husté stromořadí. Žalobkyně proto měla dbát zvýšené opatrnosti v provozu na pozemní komunikaci tak, aby předešla kolizi.
40. Dle soudu nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že v místě nehody je komunikace zúžená na šířku 4,7 metru, šířka vozidla žalobkyně je 1,811 m a šířka předjížděného nákladního vozidla je 2,550 m. To znamená, že žalobkyně měla na manévr předjetí nákladního vozidla prostor pouze o 33,9 cm širší, než je šířka jejího vozidla. Ve skutečnosti musel být prostor na předjetí ještě užší, neboť na komunikaci se z obou stran nacházela sněhová bariéra. Přitom právě dostatečný prostor je jeden z faktorů, který řidič předjíždějícího vozidla musí zohlednit ještě před zahájením manévru předjíždění.
41. Soud tedy po provedeném přezkumném řízení a po zhodnocení žaloby dospěl k závěru, že žádná z námitek není důvodná. Žalovaný správně vyhodnotil, že předmětný strom nepředstavoval překážku v silničním provozu a řidič nákladního vozidla neměl důvod před ním použít směrová světla. Správní orgány přitom nepochybily, když neprovedly výsledky dvou svědků, které žalobkyně navrhovala, jelikož by do věci nad rámec důkazů obsažených ve spisovém materiálu nevnesly žádné nové skutečnosti. Naopak žalobkyně pochybila, když před manévrem předjíždění nesprávně vyhodnotila dopravní situaci, zjevně se dostatečně nepřesvědčila, zda předjetí nákladního vozidla mohla v daném místě provést. Tím porušila § 4 písm. a) zákona o silničním provozu, čímž naplnila skutkovou podstatu § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.
42. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal žádné vady správního řízení, ani nezákonnost napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

43. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. července 2023

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně